

(ad 3)
1

Vacandi modus beneficiorum

Primus modus uacandi est. Si quis possidet beneficium curatum. et postea contingit ipsum assequi aliud curatum apostolica uel alia quacunque auctoritate scilicet ordinaria uel iure patronatus primū beneficium curatum quod ante habuit uacat. nisi obtenta dispensatione apostolica. et expectantes uigore gratie tale beneficium acceptare non possunt. sed est sedi apostolice specialiter reseruatū.

Secundus modus est si quis habuerit beneficium curatum & postea obtinuerit a domino nostro papa gratiam de beneficio cum cura uel sine cura & si antequam gratia sua sortiatur effectus non permutat uel resignat tale beneficium curatum uel non curatum ipso facto uacat et est sedi apostolice reseruatū.

Tertius modus est si quis habet beneficium cum cura uel sine cura et quocumque gratia sua sortita est effectum primū beneficium quod impetrans obtinuit uacat. nisi mentionem fecerit de tali beneficio obtento in impetratione sue gratie expectatiue.

Quartus modus si quis habet beneficium cum cura et postea gratiam impetrauerit de beneficio cum cura uel sine cura. alter

potest primū impetrare p̄ clausulā ipe
rare uacare. et q̄cito aliud beneficiū ac
sequit̄ cū cura. ille sc̄dus habebit primū
et etiā si interi m̄resignaret huiusmodi
occasione et nullius alterius etiaz quali
tercunq; uacaret nisi per mortē.

Item si q̄s habet beneficiū p̄pter qd̄
teneatur se p̄moueri facere ad sacros
ordines infra annuz et nō fecit se p̄mo
ueri post habitā pacificā possessionē ta
le b̄nificiū uacat p̄ nō p̄motionē. sed tñ
ep̄s p̄t secum disp̄sare ad septennū
causa studii & nō alias. sic tñ q̄ infra an
nū sit ordinat̄ i subdiaconū. Papa aut̄
p̄t disp̄sare ad placitū ex q̄cūq; cā.

Item cū lis p̄det inter duos uel tres
sup̄ uno b̄nificio uel pluribus dum obiit
unus litigantiū et lis ipsa non sit decisa
b̄nificia huiōi uacāt et sunt reseruata &
surrogat̄ collitigās in iure defūcti etiā
infra mensem alteriq; impetrātis iuxta
regulā de surrogādis collitigātibus.

Item p̄ apparentē incorporationē ut
cū religiosi habēt collationē ad certā be
nificia que clericis secularib; sunt con
ferenda. et si ip̄i suis fr̄ibus offerant ac
si ista essent icorporata etiā uacant.

Item p̄ liberam resignationē ut si q̄s

030628232

Vacandi modus

resignat aliquod beneficium coram nōrio & testi-
bus uel in manus hūis potestatem admittēdi
resignationē huiusmodi et iam non consensu pa-
troni interueniēte tale beneficium uacat

Item uacant beneficia per contractum ma-
trimonii per uerba de presenti.

Item si quis habet beneficium ecclesiasticum &
ingreditur monasterium uel aliquam duxerit in
uxorem beneficia sua uacant per ingressum mona-
sterii uel religionis uel contractum matrimonii.

Item nullus illegittimus potest obtinere dig-
nitates personatus uel officia in cathedrali
ecclesia uel etiam metropolitana. et si quis
illegittimus habet talia beneficia absque dis-
pensatione apostolica uacant. et sunt sedi
apostolice reseruata.

Item uacant per irregularitatem ut si quis
iniecit manus uolentis in clericum uel in
aliquam personam ecclesiasticam et se postea
diuinis immiscuerit.

Item omnium illorum beneficia uacant qui
celebrant in loco interdicto uel coram ex-
communicato sententialiter tamen per iudicem
declari debent alias non uacant.

Item si quis habet beneficium cum cura uel sine
cura & postea promouetur in episcopum uel
in abbatem beneficia uacant. Si in episco-
pum per munus consecrationis. Si in abba-
tem per munus benedictionis.

Item si q̄s habet bene. ecclesiasticū & morit̄ in curia ro. uel infra duas dietas legales a curia sua bene. sūt sedi aposto. reseruat.

Item si q̄s habet bene. cū cura uel aliquā dignitatē et nō est. xxiiii. annoꝝ suū bñficiū uacat nisi sup hoc dispensatione obtēta.

Item per p̄motionez ut si q̄s p̄moueat̄ ad sacros ordines sn̄ia excōicationis maioris ligatus ipso facto bene. sua uacāt.

Item p̄ p̄motionē ut si q̄s p̄moueret̄ ad sacros ordines sn̄ia excōicationis minoris ligatus ipso facto beneficia sua uacāt.

Item per nō p̄motionez uel residentiā ut cū bene. ex officio uel fūdatione requirit̄ residentiā aut morā p̄sonalez nō habita dispensatione illius nō residētie oīa talia bñficia ua. Et ille casus frequēter q̄tingit in bñficiis q̄ sūt de iure patronat̄o laicoꝝ. et cōtingit q̄n bene. ex officio uel fūdatione requirit̄ p̄sbyterū uel unū qui possit p̄cedere ad ordines sacros infra annū & collatores aliquādo conferūt illi qui impetrat̄ dispensationē sub conditione q̄ q̄ primū uenerit ad annos discretionis p̄moueat̄ et p̄sonaliter in beneficio resideat. quod si non fecerit beneficium uacat.

Item uacant p̄ permutatiōnē simoniaca prauitate uel pacto interueniente.

28

Modus Vacandi

Item p̄ inabilitatēz **V**t si minor quinde-
cim annorum sine dispensatione obtineat
beneficiū uacat illud de facto.

Item bene uacāt si quis i infirmitate cō-
stitutus resignaret aliquod bene. ubicūq;
in ro. cu. uel ex. si morit̄ infra. xx. dies tūc
bene. resignata uacant per mortēz et nō p̄
resignationē et sunt sedi apos. reseruata.

Item p̄ irregularitatē homicidii ul' non
curātis mādata apo. executiōi demādare.

Itē q̄ stetit p̄ annū in excoicatione ip̄io
bene uacāt **S**imiliter eius q̄ celebrat corā
excoicatis uel sciēter in loco interdicto.

Itē uacāt bene. cū cura etiā dignitates
et p̄sonatus siue p̄ gstitutionē execrabilis
felicis recor. lo. pa. xxii. hoc modo. **S**i q̄
habet unū bñficiūz curatū aut dignitatēz
aut p̄sonatū et retinet primū cuz secundo
per mēsem sine dispensatione tunc uacat
utrūq; et perdit tam primū q̄ secundū & ef-
ficitur inabilis ad illa et qualiacūq; ecclesia-
stica similia l' dīfūilia obtinēda tñ simplicia
et alia sine cura que dignitates p̄sonatō
nō sunt p̄ eum prius habita non perdit.

Item qñq; uacant bñficia per reuocatio-
nem unionū et incorporationū.

Item qñq; per reuocatiōē cōmendarū
factāz auctoritate apostolica ul' ordinaria.

Item si quis acceptat cum gratia sua expectativa et non publicet seu publicari faciat instrumentum acceptationis & provisionis cum aliis litteris tale beneficium uacat. Non quod post citationem executam lis dicatur pendere intermedium quod si alter litigantium moritur in curia uel extra lite in decisa tunc unus papalis non potest illud beneficium acceptare sed solus papa de illo habet dispensare. **G**auereat ergo ille litigans quod faciat se in ius illius defuncti surrogare ne alter ipsum preueniat ad minus per me semper quia litigans habet totum me semper post impetrandum te te surrogari facere in iure colligatis defuncti quae practica est ignota multis et tamen rotata ita seruat et idem si litigantes simul concordent lite in decisa et alter ipsorum moritur et non renunciet tunc illud beneficium iterum censetur papae esse reseruatium et non cadit sub gratia expectativa et hoc uel si lis pendet in curia secus tamen alibi etiam si aliquis renunciet beneficium in curia tunc etiam censetur in dispositione solius papae.

Item si quis impetrat aliquod beneficium realiter deuolutum reseruatium uel alias debito modo uacans postea impetrat aliud beneficium et non curat persequi primum tunc illud beneficium stat in dispositione solius papae nec reuertitur potestas prouidendi ad ordinarium.

Item per liberam resignationem. ut si quis resignat aliquod beneficium coram notario et te

Modo vacandi

183
stibus uel in manus habetis potestatem ad
mittendi resignationem huiusmodi non consenti
patroni interueniente beneficii uacat apud
collatorem nisi resignatio ista non sit realiter
probata. scilicet quod importans sit effectualiter
ad aptus possessionem illius. Tunc primum
reuertetur ad suum principium.

Item si gratiam in communi forma pauperum ali
quo habente auctoritate publicacione gratie huiusmodi ordi
nario conferret beneficii uacans collatio tenet
secundum aliquos. aliqui tamen dicunt quod non. scilicet do.
local. qui tenet quod auctoritate purificationem gratie
manus ordinari sint clause et ligate dum
modo infra mensem post uacationem beneficii
purificet et acceptet. et ita fuit alias ob
seruatum. Secus tamen de gratia specialia.

Item huiusmodi gratiam in communi forma pauperum
auctoritate uacationem tenet ordinario licet suas
insinuare alias non potest acceptare. Sed
huiusmodi gratiam in specialia non tenet nisi propter
occurrentes et maiorem diligentiam.

Item si sunt expectantes in diocesi et ua
cet beneficii de mense pape ordinario non
potest conferre infra mensem post uacationem
et hoc propter decretum irritans pape. Sed
si non fuerit acceptatum infra mensem tunc
post mensem conferre potest et sic ualet.

Explicit feliciter

Hain

Acceptandi modus

Primo impetrans habeat nomina beneficiorum in scriptis in sua collatione et tempore quo uoluerit acceptare accedat ad notarium cedula habens in manu in qua stant nomina beneficiorum et prestando dicat. dñe notarie ecce accepto quodcumque beneficium in uim gratie mee expectatiue et litterarum apostolicarum de super confectarum et processum uigore de super fulminatorum mihi debitum uacans per mortem aliquorum quorum nomina in ista cedula continentur et cuiuscumque alterius collationis sub protestatione solita & consueta. uidelicet si & inquantum aliquod illorum michi de iure debetur alioquin gratia mea salua maneat & illesa ad quodcumque aliud beneficium de iure mihi debitum. et requiro uos tanquam sub executores in uim clausule ceterum mihi per principalem executores deputatum quod mihi modo de beneficio sub protestatione premissa prouideatis. & prouisione facta requirēs ipm ut supra acceptatione et prouisione sic factis conficiat unum uel plura publicum uel publica instrumentum uel instrumenta. finis

184

nomia be
a collaio
ptare w
ens in mi
icioy et
e ce acy
um gran
u appofu
t procellu
u mibi deb
uoru quoy
nemur et
is sub pro
ade licet h
chi de iure
a maneat
ene hinc de
uos ruy
le ceteru
em depu
o sub pro
rio & pro
pra acce
on feat
ca m
tina

4061

awl 4

181

[a₁]

Regule Or
dinate Sa
dum p
in Cance
Sancti
noſter d
Papa. III. ſuo
mudo. norma
is in caſtra
ſolatus a
is Auguſti
die. lxxi. Re
regulas infra
uo tempore
us de eius m
NOS Rode
Nicolai in ca
is Sancte R
die. xxvii. ei
ſolica fecimo
in primis reſ
ſtitutione fe
xii. que in ep
loci habere u
conſonans exp
re obtu eoy
que tempore